

Bruxelles, 12. lipnja 2017.
(OR. en)

9315/17

ECOFIN 417
UEM 166
SOC 397
EMPL 311
COMPET 414
ENV 513
EDUC 241
RECH 197
ENER 236
JAI 496

NAPOMENA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Odbor stalnih predstavnika / Vijeće
Br. dok. Kom.:	ST 9260/17 ECOFIN 388 UEM 137 SOC 367 EMPL 282 COMPET 383 ENV 483 EDUC 211 RECH 167 ENER 207 JAI 460 - COM(2017) 527 final
Predmet:	Preporuka za PREPORUKU VIJEĆA o Nacionalnom programu reformi Ujedinjene Kraljevine za 2017. i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Ujedinjene Kraljevine za 2017.

Za delegacije se u prilogu nalazi navedeni nacrt preporuke Vijeća, kako su ga izmijenili i usuglasili različiti odbori Vijeća na temelju prijedloga Komisije COM(2017) 527 final.

PREPORUKA VIJEĆA

od...

o Nacionalnom programu reformi Ujedinjene Kraljevine za 2017.

i davanje mišljenja Vijeća o Programu konvergencije Ujedinjene Kraljevine za 2017.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 121. stavak 2. i članak 148. stavak 4.,

uzimajući u obzir Uredbu Vijeća (EZ) br. 1466/97 od 7. srpnja 1997. o jačanju nadzora stanja proračuna i nadzora i koordinacije ekonomskih politika¹, a posebno njezin članak 9. stavak 2.,

uzimajući u obzir preporuku Europske komisije,

uzimajući u obzir rezolucije Europskog parlamenta,

uzimajući u obzir zaključke Europskog vijeća,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za zapošljavanje,

uzimajući u obzir mišljenje Gospodarskog i financijskog odbora,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za socijalnu zaštitu,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora za ekonomsku politiku,

¹ SL L 209, 2.8.1997., str. 1.

budući da:

- (1) Komisija je 16. studenoga 2016. donijela Godišnji pregled rasta, čime je označen početak europskog semestra 2017. za koordinaciju ekonomske politike. Prioritete Godišnjeg pregleda rasta potvrdilo je Europsko vijeće 9. i 10. ožujka 2017. Komisija je 16. studenoga 2016. na temelju Uredbe (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća² donijela Izvješće o mehanizmu upozoravanja, u kojemu Ujedinjena Kraljevina nije utvrđena kao jedna od država članica za koje je potrebno provesti detaljno preispitivanje.
- (2) Izvješće za Ujedinjenu Kraljevinu za 2017. objavljeno je 22. veljače 2017. U njemu je ocijenjen napredak Ujedinjene Kraljevine u rješavanju preporuka za tu zemlju koje je Vijeće donijelo 12. srpnja 2016., mjere poduzete kao odgovor na preporuke za tu zemlju donesene prethodnih godina te napredak Ujedinjene Kraljevine u pogledu ostvarivanja nacionalnih ciljeva u okviru strategije Europa 2020.
- (3) Ujedinjena Kraljevina 21. travnja 2017. dostavila je svoj Nacionalni program reformi za 2017., a 27. travnja 2017. svoj Program konvergencije za 2017. Kako bi se u obzir uzela njihova povezanost, oba su programa ocijenjena istodobno.

² Uredba (EU) br. 1176/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. studenoga 2011. o sprečavanju i ispravljanju makroekonomskih neravnoteža (SL L 306, 23.11.2011., str. 25.).

- (4) Pri programiranju europskih strukturnih i investicijskih fondova (ESI fondovi) za razdoblje 2014. – 2020. u obzir su uzete relevantne preporuke za pojedine zemlje. Kako je predviđeno u članku 23. Uredbe (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća³, ako je pri provedbi relevantnih preporuka Vijeća potrebna potpora, Komisija može zatražiti od države članice da preispita i predloži izmjene svojeg sporazuma o partnerstvu i relevantnih programa. Komisija je dostavila dodatne pojedinosti o tome kako bi iskoristila tu odredbu u smjernicama o primjeni mjera kojima se učinkovitost ESI fondova povezuje s dobrim gospodarskim upravljanjem.
- (5) Ujedinjena Kraljevina trenutačno je obuhvaćena korektivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu. Ako se u razdoblju 2016. – 2017. ostvari pravodobno i trajno ispravljanje deficita, u razdoblju 2017. – 2018. Ujedinjena Kraljevina bit će obuhvaćena preventivnim dijelom Pakta o stabilnosti i rastu i prijelaznim pravilom o dugu. Vlada u svojem Programu konvergencije za 2017. očekuje da će do fiskalne godine 2016./2017. ispraviti prekomjerni deficit, u skladu s Preporukom vijeća od 19. lipnja 2015., te da će ukupni deficit iznositi 2,7 % BDP-a. Očekuje se da će se nakon toga u razdoblju 2017. – 2018. ukupni deficit neznatno povećati na 2,8 % BDP-a te se potom u razdoblju 2018. – 2019. smanjiti na 1,9 % BDP-a. U Programu konvergencije ne navodi se srednjoročni proračunski cilj. Prema Programu konvergencije očekuje se da će se udio duga opće države u BDP-u uglavnom stabilizirati na približno 87,5 % između razdoblja 2016. – 2017. i 2018. – 2019. te potom pasti na 84,8 % BDP-a u razdoblju 2020. – 2021. Makroekonomski scenarij na kojem se temelje te proračunske projekcije povoljan je. Iako su mjere potrebne za ostvarenje planiranog ciljnog deficita općenito precizno utvrđene, negativni rizici povezani s makroekonomskim izgledima predstavljaju rizik za ostvarenje planiranog smanjenja deficita.

³ Uredba (EU) br. 1303/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o utvrđivanju zajedničkih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu, Europskom poljoprivrednom fondu za ruralni razvoj i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo i o utvrđivanju općih odredbi o Europskom fondu za regionalni razvoj, Europskom socijalnom fondu, Kohezijskom fondu i Europskom fondu za pomorstvo i ribarstvo te o stavljanju izvan snage Uredbe Vijeća (EZ) br. 1083/2006, SL L 347, 20.12.2013., str. 320.

- (6) Vijeće je 12. srpnja 2016. preporučilo Ujedinjenoj Kraljevini da do razdoblja 2016. – 2017. okonča stanje prekomjernog deficita i u razdoblju 2017. – 2018., nakon ispravljanja prekomjernog deficita, ostvari fiskalnu prilagodbu od 0,6 % BDP-a u pogledu ostvarivanja srednjoročnog proračunskog cilja. Prema proljetnoj prognozi Komisije za 2017. predviđa se da će ukupni deficit u razdoblju 2016. – 2017. dosegnuti 2,7 % BDP-a, u skladu s ciljnim deficitom koji je preporučilo Vijeće. Postoji rizik od određenog odstupanja od zahtjeva preventivnog dijela u razdoblju 2017. – 2018.

- (7) S obzirom na njezinu fiskalnu situaciju i osobito razinu njezina duga, očekuje se da Ujedinjena Kraljevina ostvari dodatnu prilagodbu u pogledu ostvarivanja odgovarajućeg srednjoročnog proračunskog cilja. Prema zajednički dogovorenoj matrici prilagodbe u okviru Pakta o stabilnosti i rastu ta prilagodba trebala bi dovesti do stope nominalnog rasta neto primarnih državnih rashoda⁴ koja ne premašuje 1,8 %. To bi odgovaralo godišnjoj strukturnoj prilagodbi od 0,6 % BDP-a. Ne bude li promjene u politikama, postoji rizik od određenog odstupanja od tog zahtjeva u kombiniranim razdobljima 2017. – 2018. i 2018. – 2019. Istodobno, na prvi se pogled predviđa da Ujedinjena Kraljevina u razdoblju 2017. – 2018. neće biti usklađena s prijelaznim pravilom o dugu, ali bi prema prognozama to trebala postići u razdoblju 2018. – 2019. Općenito, Vijeće smatra da Ujedinjena Kraljevina od razdoblja 2017. – 2018. treba biti spremna poduzeti dodatne mjere kako bi se uskladila s odredbama Pakta o stabilnosti i rastu. Međutim, kako je predviđeno Uredbom (EZ) br. 1466/97, ocjenom proračunskih planova i rezultata trebao bi se uzeti u obzir proračunski saldo države članice s obzirom na cikličke uvjete. Kako se navodi u Komunikaciji Komisije uz ove preporuke za pojedinu zemlju, u budućoj ocjeni morat će se uzeti u obzir da je cilj postići smjer fiskalne politike kojim se doprinosi jačanju trenutnog oporavka i osiguravanju održivosti javnih financija Ujedinjene Kraljevine. U tom kontekstu Vijeće prima na znanje da Komisija namjerava izvršiti cjelovitu ocjenu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1466/97, posebno s obzirom na cikličku situaciju u Ujedinjenoj Kraljevini.

⁴ Neto državni rashodi sastoje se od ukupnih državnih rashoda bez rashoda za kamate, rashoda za programe Unije koji su u cijelosti usklađeni s prihodima iz fondova Unije i nediskrecijskih promjena u rashodima za naknade za nezaposlenost. Nacionalno financirane bruto investicije u fiksni kapital izgladuju se za četverogodišnje razdoblje. Uračunane su diskrecijske mjere na strani prihoda ili povećanja prihoda propisane zakonom, dok se jednokratne mjere na prihodovnoj i rashodovnoj strani poništavaju.

- (8) Privatna ulaganja stalno su znatno niža od prosjeka Unije, a javna ulaganja neznatno niža. Produktivnost je znatno niža od prosjeka za skupinu G7 te od 2008. stagnira. Vlada u svojim politikama stavlja snažan naglasak na povećanje ulaganja radi poticanja rasta produktivnosti. Jedan je od glavnih izazova rješavanje znatnih nedostataka u pogledu kapaciteta i kvalitete infrastrukturnih mreža u Ujedinjenoj Kraljevini. Veliko je zagušenje prometa, a željeznički kapaciteti u nekim područjima nisu usklađeni s brzim rastom potražnje. Osim toga, sve je hitnija potreba za većim ulaganjima u nove kapacitete za proizvodnju energije i opskrbu njome. U Nacionalnom planu za izgradnju infrastrukture iznose se ambiciozni planovi za poboljšanje ekonomske infrastrukture Ujedinjene Kraljevine te je 2016. donesen niz odluka o ulaganjima u važne projekte u području prometa i energije. Međutim, i dalje ostaje otvoreno pitanje mogu li se osigurati odgovarajuća javna i privatna ulaganja s pomoću kojih bi se pravovremeno i učinkovito riješili infrastrukturni zaostaci. Potreba za povećanjem stambene ponude velik je izazov za Ujedinjenu Kraljevinu. Kroničan manjak stambenih nekretnina doprinosi njihovim visokim i rastućim cijenama te uzrokuje znatne ekonomske i socijalne troškove, posebno oko središta gospodarskog rasta. Reformirani sustav prostornog planiranja i niz komplementarnih stambenih politika zajedno nešto više doprinose intenzivnijoj stanogradnji. Unatoč tomu i dalje su prisutna ograničenja za razvoj stambene ponude, primjerice vrlo strogi i složeni propisi u području tržišta zemljišta i stanogradnje, te nova stambena ponuda i dalje zaostaje za rastom potražnje.

- (9) Ukupni brojčani podaci koji se odnose na tržište rada i dalje su pozitivni, a dugoročna nezaposlenost i nezaposlenost mladih općenito je niska. Međutim, i dalje ima prostora za poboljšanje kad je riječ o razinama neaktivnosti, rada u nepunom radnom vremenu i rada na nisko plaćenim poslovima. Rast dohotka još uvijek je skroman, što je povezano s niskim rastom produktivnosti. I dalje postoji zabrinutost u pogledu ponude, iskorištavanja i razvoja vještina. U okviru politika došlo je do znatnog usmjeravanja na vještine i njihov razvoj putem reformi tehničkog obrazovanja i stručne prakse. Kad je riječ o kvaliteti stručne prakse, trebat će se usmjeriti ne samo na razinu stečenih kvalifikacija, već i na područje u kojima se one stječu. Drugim, strateški važnim, financiranim načinima unaprjeđivanja vještina, posebno za osobe starije od 25 godina, proširila bi se ponuda vještina dostupnih državi, poduzećima i pojedincima koji žele napredovati u karijeri. Prisutni su i izazovi povezani s ponudom skrbi o djeci i socijalne skrbi, koji doprinose visokoj stopi zaposlenosti žena na nepuno radno vrijeme. Dosadašnje reforme skrbi o djeci bile su stalne, ali postupne. Vjerojatno će doći do znatnije promjene uz potpuno uvođenje nekih inicijativa tijekom sljedeće dvije godine. Relativno je nizak udio obuhvaćenosti djece mlađe od tri godine sustavom formalne skrbi o djeci. Iako je nedavnim mjerama donekle povećana dostupnost i cjenovna pristupačnost skrbi o djeci u dobi od 3 i 4 godine, njima nije riješeno pitanje ponude skrbi o djeci mlađoj od 3 godine. Kao rezultat prethodno najavljenih reformi i smanjenja rashoda, posebno u pogledu potpore za zaposlene, rezultati socijalnih politika, među ostalim u pogledu siromaštva među djecom, mogli bi u bližoj i srednjoročnoj budućnosti biti ugroženi, posebno u kontekstu više inflacije. Poseban je razlog za zabrinutost broj djece u zaposlenim kućanstvima koja žive u siromaštvu.
- (10) Komisija je u okviru europskog semestra 2017. provela sveobuhvatnu analizu ekonomske politike Ujedinjene Kraljevine i objavila je u Izvješću za Ujedinjenu Kraljevinu za 2017. Ocijenila je i Program konvergencije za 2017. i Nacionalni program reformi za 2017. te mjere poduzete kao odgovor na preporuke upućene Ujedinjenoj Kraljevini u proteklom godinama. Komisija je u obzir uzela ne samo njihovu važnost za održivu fiskalnu i socijalno-ekonomsku politiku u Ujedinjenoj Kraljevini, nego i njihovo poštovanje pravila i smjernica Unije, a s obzirom na potrebu jačanja ukupnoga gospodarskog upravljanja Unijom pružanjem doprinosa budućim nacionalnim odlukama s razine Unije.

- (11) Uzimajući u obzir tu ocjenu Vijeće je ispitalo Program konvergencije za 2017., a njegovo je mišljenje⁵ posebno navedeno u preporuci 1. u nastavku,

PREPORUČUJE da Ujedinjena Kraljevina 2017. i 2018. poduzme djelovanja kojima je cilj:

1. U razdoblju 2018. – 2019. nastaviti s ulaganjem znatnog fiskalnog napora, u skladu sa zahtjevima preventivnog dijela Pakta o stabilnosti i rastu, uzimajući u obzir potrebu za jačanjem oporavka koji je u tijeku i osiguravanjem održivosti javnih financija Ujedinjene Kraljevine.
2. Poduzeti daljnje mjere za poticanje stambene ponude, među ostalim reformama pravila u području prostornog planiranja i njihovom provedbom.
3. Riješiti pitanje neusklađenosti ponude i potražnje vještina te osigurati mogućnosti za razvoj vještina, među ostalim daljnjim jačanjem kvalitete stručne prakse i osiguranjem dodatnih financiranih načina razvoja u okviru daljnjeg obrazovanja.

Sastavljeno u Bruxellesu

*Za Vijeće
Predsjednik*

⁵ U skladu s člankom 9. stavkom 2. Uredbe (EZ) br. 1466/97.